

80 let od konce španělské občanské války - reflexe, osobnosti, interbrigadisté Plzeň 15. 10. 2019

PhDr. Martin Groman, Ph.D. (FSV UK)

Problematický komunista František Kriegel ve Španělsku

V roce 1936 byl tehdy mladý lékař František Kriegel mezi těmi, kteří vyslyšeli heslo, že u Madridu se bojuje za Prahu. Připojil se k interbrigádám a jako lékař vydržel na frontách španělské občanské války až do jejího konce v roce 1939. Zatímco na bojišti zápasil o každého raněného a o každý lidský život, v zázemí se vedl boj mezi Moskvě oddanými komunisty a trockisty. Už zde se Kriegel dostává do konfliktu s Kominternou a od té doby se s ním vleče pověst potíživý, dobrodruha a trockisty, která jej pak ovlivní i v dalším politickém životě, který vygradije v srpnu roku 1968 v Československu.

U Madridu se bojuje za Prahu. Výmluvnost a svůdnost tomuto heslu roku 1936 nelze upřít. Evropa se pracně vzpamatovává z hospodářské krize, sílí radikální myšlenky, totalitní ideologie se dostávají k moci a na okraji kontinentu vypukne válka, která se pro všechny strany budoucího konfliktu stane jakýmsi zkušebním polem. Zapojí se Němci, Italové, Rusové i Američani, v řadách interbrigád bojují zástupci desítek národů a mezi nimi také Čechoslováci. Nemalou skupinu tvoří zdejší komunisté a jejich sympatizanti.

Tak jako Kriegel. Do ČSR přišel před více než deseti lety z rodné Haliče, stále ještě není platným občanem, má polské občanství, nicméně už je platným lékařem. Promoval na německé části pražské univerzity a pracuje na několika místech v Praze. Zároveň je už pátým rokem členem KSČ a z pověření soudruhů z ÚV působí jako propagační komisař v pražských závodech. Není tedy moc divu, že právě jej boj za svobodné Španělsko osloví a dovolí mu spojit to, co umí nejlépe - medicínu a politiku. A pak ještě jednu svou strunu, kterou právě zde poprvé rozvine opravdu naplno - své organizační schopnosti. Také pro Kriegla je vlastně Španělsko zkouškou mnohého, co v budoucnu přijde. Organizací medicíny počínaje a intrikami uvnitř komunistického hnutí konče.

Do Španělska přijíždí 10. 12. 1936. Ze základny mezinárodních brigád v Albacete ho vyšlou k XI. Mezinárodní brigádě. Když je dr. Imre Beer "Gorian" - zpočátku zástupce a později šéflékař brigády - jmenován v polovině února 1937 náčelníkem zdravotní služby 15. divize, Kriegel nastoupí na jeho místo a zůstane šéflékařem XI. Mezinárodní brigády do června. Je povýšen do hodnosti kapitána dne 9. 3. 1937. V květnu - červnu 1937 je vytvořena nová divize - 45., v níž jsou mimo jiné XII. a 150. Mezinárodní brigáda. Když je šéflékař této divize dr. Heilbrunn zabit na frontě u Huesky (11. 6. 1937), Kriegel, který byl mezitím povýšen na majora, je přeložen, aby nastoupil na jeho místo a zůstane dlouho šéflékařem 45. divize. V roce 1938 dostává legitimaci Komunistické strany Španělska.¹ Ve Španělsku se zúčastnil bojů na frontách Madrid, Aragon, Extramadura, Ebro a Cataluňa.

---

¹ Archiv Milady Snětivé, článek G. E. Sichona Ukrajinec, Polák a žid, dobrovolník ve třech armádách (španělské, čínské, americké), český hrdina Pražského jara.

V roce 1969 otisknou španělské noviny La Vanguardia española vzpomínku jednoho z nejbližších pomocníků Kriegla na španělské frontě s tím, že není divu, že byl nedávno vyloučen z KSČ, poté, co se zastal své země v srpnu 1968, u člověka jako on se nedalo ani nic jiného čekat. Kdo ho poznal ve Španělsku, a poznali jej tam nejen jeho pozdější frontoví kamarádi, ale také právě ideologičtí pracovníci aparátu strany, pravda, po svém, ale nikdo z nich se nemohl divit, že s Krieglem bylo těžké hnout. “Byl jsem tehdy vylekaným rekrutem, který se z Gerony dostal na aragonskou frontu. Poznal jsem jej za deštivé noci v září 1937. Když se dozvěděl, že jsem Katalánc, zdravotnický praktikant a učitel, podal mi ruku a vyzval mne, abych šel za ním. Spolu s ohromným chlapem, který se jmenoval Angel Cayuelas, jsem byl po 20 měsíců jeho sekretářem. Fyzicky silný, světlolvasý, korpulentní. Člověk, který nepotřebuje odpočívat, ani spát. Dobrý žaludek. Když nebylo hotové jídlo, vzal si kus chleba, posypal solí a s chutí jej kousal. Říkal, že chleba se solí obnovuje vydanou energii. Já jsem to nikdy nezkusil. Někdy vyňal ze svých bezedných kapes tabulku čokolády a rozdělil na dvě stejné půlky, jednu dal mně a sám jedl druhou.”²

Když později, v době Pražského jara, pro magazín Univerzity Karlovy vzpomínal na svá španělská léta, zminil Kriegel v první řadě především svoji lékařskou práci na frontě: “V mezinárodních brigádách bylo mnoho zahraničních lékařů. Například Kanadčan doktor Bethune zavedl transfúzní službu. Nesmíme však zapomenout na nejprostší pracovníky ve vojenské lékařské službě, na nosiče raněných. Oni museli často pod kulometnou palbou do přední linie pro své raněné spolubojovníky a mnoho jich položilo život.”³ Krieglovi pomocníci a spolupracovníci z řad Španělů i po letech vzpomínali na to, jak jejich šéflékař nehleděl na boje a především zachraňoval životy. Ostatně tohoto detailu si ve svých hodnoceních všimli také jeho pozdější američtí velitelé na bojištích v Indii a Barmě. Krieglovi se rozhodně nedala upříit odvaha a odhodlání.

Zastavme se na chvíli u Krieglových medicínských zkušeností, které shrnul v roce 1960 při přednášce pro své kolegy v Praze. Zachovaly se jen poznámky k této přednášce, ale i ty jsou výmluvně dostatečně a ukazují, co všechno musel takový vedoucí frontový lékař v té době řešit a s čím se potýkal. “Válečná medicína,” píše Kriegel, “je poznamenána znaky v mírových podmínkách vcelku neznámými. Děje se většinou to, co nechceme: Chceš raněného z ohně dostat, ale nepřítel střílí po všem, co se hýbe. Raněný by se měl co nejdříve dostat do kvalifikovaných rukou a dobrého prostředí, ale noc a tma je příliš často dobou pro boj, a raněného najdeš často až po dlouhých hodinách, je-li šokován zraněním a zimou, tak mu dlouhé hodiny tmy, deště, strachu, zda ho najdou, k uklidnění centrálního nervstva nepřispějí.”⁴

Během války se vyvinuly některé rysy zdravotní služby, které se později uplatnily v II. světové válce. K nim patřilo zavedení transfúzní služby nebo první užití Truetovy metody ošetřování zlomenin přímo na bojišti, či nutnost zdravotní služby co možno nejbliž frontě s cílem co možná nejdříve poskytnout pomoc. Hlavní je dopravit zraněného z prostoru boje, zejména oblasti pod nepřátelským okruhem. Není tak divu, že ztráty mezi lékaři byly podle Kriegla 15 - 20 % stavu, spíše větší. Nosiči z bojiště měli ztráty až

---

² Archiv Milady Snětivé. Vzpomínka na osobnost - výňatky z článku v časopise La Vanguardia española 20.6.69

³ NA, fond František Kriegel, karton 8, i.č. 379 - Nazývají ho mužem revolucí, Universita Karlova, roč. X, číslo 15-16, 1/5 64, str. 1. Ptal se Karel Šmíd.

⁴ ÚSD, fond František Kriegel, karton 8, i.č. 382 - koncept přednášky o občanské válce ve Španělsku, FK přednesl v ústavu pro doškolování lékařů 27.5.1960.

80 %.⁵ “Smrt, bolestná, se stává samozřejmostí, součástí života. To, co se každý den, každou hodinu opakuje, to co každý sám očekává s nadějí, že jemu se to snad nestane, se sděluje suše, běžně, bere na vědomí. Zde již sentiment odpadá. Snad vytvoří další vrásku na obličej, člověk zatvrdne více v nenávisti k nepříteli.”⁶

Válka tak pro Kriegla jako lékaře nebyla jen zkušeností z bojišť, poznal, jak zásadní v takové chvíli je dobrá organizace práce a také sdílení zkušeností. Proto po celou dobu bojů vypracovával statistiky zranění a operací, nebo se účastnil konferencí, které se konaly v zázemí a měly za cíl právě rychlou výměnu zkušeností a praxe.

20. 9. 1937 tak například mluvil v Hijánu na konferenci lékařů Mezinárodních brigád, jejímž účelem bylo zhodnotit a vyvodit poučení z útočné akce u Quinta a Belchite (konec srpna až polovina září 1937). “Jeho pragmatické, dobře definované návrhy na organizaci zdravotnické služby a na potřebné přípravy a opatření na zimu to dobře prokazují (jeho schopnosti), zejména uvážíme-li, že před deseti měsíci byl civilem, který nikdy nekonal vojenskou službu. Pod jeho velením je 21 lékařů a tři španělští praktikanti, kteří vykonávali někdy funkci praporových lékařů, jeho divize čítala tehdy 6000 mužů.”⁷

Krieglovy výkony na bitevním poli a v lékařské službě dokládají četné vzpomínky dalších španěláků, v samizdatu například v 80. letech vyšla vzpomínka Leopolda Hofmana, který připomíná, že Kriegel byl i ve Španělsku “tvrdým zastáncem názoru, že ranění musí dostat lékařskou pomoc co nejrychleji, protože právě rychlost často rozhodovala o tom, přežije-li raněný či ne. Tomuto svému přesvědčení podřídil všechny své odborné i organizační schopnosti a vůbec celé své počínání. (...) František však neváhal vzít do rukou i zbraň, když to bylo zapotřebí. Například v lednu a začátkem února 1939, kdy byla ohrožena Barcelona. (...) František byl v čele jednoho polského oddílu, se kterým bojoval. Naším úkolem bylo tehdy bojem zdržovat nepřitele a umožnit tak útěk do Francie. Ustupovali jsme mezi posledními a tam, na francouzských hranicích, předal František bojovou zástavu inspektorovi mezinárodních brigád, francouzskému poslanci André Martymu.”⁸

Při práci se projevovaly nejen jeho organizační schopnosti, ale také jeho lidské stránky, kromě mnohými zdůrazňované lidskosti to byla také přímota a upřímnost a nepřehlédnutelná tvrdost. K sobě i jiným.

Když dostal ze základny v Albacete přidělené zdravotníky, kteří se na tuto práci nehodili, ohradil se, napsal ostrý dopis a pracovníky poslal zpět. Nadřízeným (bázi v Albacete tehdy mimo jiné vedli pozdější ministr zdravotnictví Bulharska Kolarov a akademik Kristanov) neváhal připomenout, “že spoléhá na to, že základna bude plnit stejně jako dříve povinnost posílat frontové zdravotní službě ty kádry, které se na ní požadují.”⁹

---

⁵ ÚSD, fond František Kriegel, karton 8, i.č. 382 - koncept přednášky o občanské válce ve Španělsku, FK přednesl v ústavu pro doškolování lékařů 27.5.1960.

⁶ ÚSD, fond František Kriegel, karton 8, i.č. 382 - koncept přednášky o občanské válce ve Španělsku, FK přednesl v ústavu pro doškolování lékařů 27.5.1960.

⁷ Archiv Milady Snětivé, článek G. E. Sichona Ukrajinec, Polák a žid, dobrovolník ve třech armádách (španělské, čínské, americké), český hrdina Pražského jara.

⁸ Archiv autora, Sborník Byl to statečný člověk, k nedožitým 72. Narozeninám FK, Praha 1980, samizdat.

⁹ Archiv Milady Snětivé, článek G. E. Sichona Ukrajinec, Polák a žid, dobrovolník ve třech armádách (španělské, čínské, americké), český hrdina Pražského jara.

Tady někde, už v roce 1937, začíná Krieglovo stýkání a potýkání se s politickými pracovníky interbrigád. Aniž by to zřejmě tušil, už zde začíná vznikat jeho složka v Moskevském ústředí Kominterny, která začíná právě jeho přihláškami do Mezinárodních brigád, ale také prvními hlášeními na jeho osobu. Zprávy o něm podávali především polský lékař Stanislav Flato a nejzrozsáhleji italský komunista Edo, neboli Edoardo d'Onofrio či též Edo Fimen, člen kádrové komise interbrigád ve Španělsku v letech 1938-1939.

Edo v roce 1940 pro Moskvu vypracoval například zprávu o Krieglovi, ve které zdůrazňuje jeho nezkrotný a panovačný charakter. Sice je podle něj organizačně schopný, ale projevuje se jako individualista, což v politice Kominterny nebylo právě doporučení. Edo uvádí, že se Kriegel setkával ve Španělsku především s nespokojenými a dokonce pochybnými elementy. Jako příklad uvádí případ doktora Jakuba Bachracha, též ve spisech uváděného jako Kuba, který byl už tehdy označován za trockistu. Bachrach se měl zastávat francouzských důstojníků, kteří odmítali pomoci nemocným uprchlíkům a raněným vojákům a Kriegel se měl postavit na jeho stranu.¹⁰ Detaily těchto sporů stěží dnes již rozkryjeme, nicméně podstatné na nich je, že Kriegel se tímto dostává do hledáčku moskevského ústředí coby minimálně sympatizant trockistů, což, jak uvidíme, mu ještě později bude škodit i v poválečném Československu.

Edo pak svou zprávu uzavírá s tím, že strana Krieglovi nemůže v žádném případě věřit: “Ze všeho uvedeného vyplývá, že důvěra strany ke Krieglovi je omezená. Možná toto všechno souvisí s jeho povahou a výrazně projeveným individualismem, v jehož důsledku staví své osobní zájmy nad zájmy strany. Byly momenty, kdy jsme si mysleli, že jeho jednání představuje vědomou sabotáž. Naše komise mu vydala stranickou průkazku Španělské KS na rok 1938 z toho důvodu, že většina vedoucích soudruhů uvedla, že odvedl dobrou práci. Naše komise o něm signalizovala polské straně jako o soudruhovi, kterému nelze svěřit vedoucí funkce bez předchozího prověření jeho minulosti, jeho činnosti v Československu a množství styků s pochybnými elementy.”¹¹

Edo ale nebyl jediný, kdo ze španělských komunistů upozorňoval na Krieglovy kontakty s trockisty. Velitel 45. divize Hans Kahle se zmiňuje o jeho “prudkém” a autoritářském temperamentu. Dr. E. Sanmarti (náčelník zdravotnické služby mezinárodních brigád od léta 1938) a politický komisař zdravotnické služby mezinárodních brigád Carlos, jakož i dr. Minkov, vysoký politický kádr ve Španělsku, ho obviňují, že měl často “individualistické postoje”. Stanislav Flato píše ve svém posudku o Krieglovi: “Kriegel, energický a schopný muž, ale s velmi silnou osobní ctižádostí, která jej vede k občas vážným chybám a dokonce k nekázní vůči straně.” Tauben Pfligel, jiný spolubojovník ze Španělska, který s ním později prodělal tažení v Číně a v Barmě, píše ve svých pamětech: “Kriegel je ... sebejistý ... chce dominovat ... chová se často hrubě vůči druhým ... přes to všechno je bezpochyby nejnadanější z nás všech.”¹²

---

¹⁰ RGANI, f. Appart CK KPSS (1935-1991), mezinárodní oddělení CK KPSS, Kriegel František, f. 5, op. 109, D. 12163, březen 1938-červenec 1945.

¹¹ RGANI, f. Appart CK KPSS (1935-1991), mezinárodní oddělení CK KPSS, Kriegel František, f. 5, op. 109, D. 12163, březen 1938-červenec 1945.

¹² Archiv Milady Snětivé, článek G. E. Sichona Ukrajinec, Polák a žid, dobrovolník ve třech armádách (španělské, čínské, americké), český hrdina Pražského jara.

Ozvuk neshod uvnitř komunistické strany v Španělsku a s mezinárodními emisary Kominterny Kriegla nepřestal provázet ani v dalších letech. Nejvýrazněji se projevil v době, kdy byl Kriegel od roku 1949 náměstkem ministra zdravotnictví v Praze. V roce 1951 se již uvnitř stranického aparátu usilovně hledal tzv. československý Rajk, tedy domnělý špion uvnitř stranického aparátu, na jehož údajnou činnost by bylo možno svést nezdary první fáze komunistické diktatury, zbytek strany od těchto očistit, a všechny členy strany exemplárním trestem pro hrstku vybraných obětí dostatečně pacifikovat strachem. Jak víme, klasickými kategoriemi, mezi kterými zdejší i sovětsí vyšetřovatelé hledali své oběti byli židé, emigranti s mezinárodní zkušeností, nejlépe lidé prokazatelně v minulosti spojení se Západem, třeba místem svého exilu za války, a také španěláci. Kriegel odpovídal snad všem žádaným nárokům.

Na jaře 1951 tak začalo být kolem Kriegla na MZd podezřeले rušno. Někteří vedoucí odborů v rámci stranické skupiny na ministerstvu začali svého šéfa obviňovat z diktátorství a také ze záškodnictví. Po celý rok 1951 se k tomu konalo mnoho porad, kde se hojně mluvilo o kritice a sebekritice, a sám Kriegel tomuto usilovně vzdoroval. Celá věc se dostala až ke Slánskému a dalším soudruhům na ÚV, který se tímto začal zabývat. Postupně během tohoto roku byli zatýkáni jednotliví pracovníci aparátu, až došlo na Slánského, Švermovou nebo Šlinga, ale také třeba Artura Londona a další španěláky.

V květnu 1951 žádá mladší strážmistr StB Jaroslav Šimůnek, aby byl náměstek ministra zdravotnictví Kriegel prověřen, neboť “je podezřelý, že vlivem svého postavení v ministerstvu zdravotnictví provádí trockistickou a záškodnickou činnost.”¹³ StB začíná s bleskovou prověrkou a konstatuje, že v zásadě není proti Krieglovi žádných relevantních výhrad a jako problematické připomíná jen jeho španělské angažmá a několik ne zcela vyjasněných okolností jeho pobytu v Číně a angažmá ve službě americké armády v Indii. “Kriegel spolu s Mlejnkem, Tichým, Michalem a jinými byl v roce 1936 vyslán do Španělska, kde se měl stranicky projevit, což spolu s jmenovanými straně zazlíval. Zde se jmenovaný od ostatních interbrigadistů izoloval a stýkal se pouze se skupinou kolem trockisty Tichého a údajně využíval každé příležitosti, aby stranu poškodil.”¹⁴

Kriegel byl v hledáčku státní bezpečnosti ale už dříve, všimla si jej při vyšetřování jiných případů a jiných soudruhů z vedení strany. Podezření Kriegla z trockismu StB registrovala při mnoha výsleších, především kolem případu Slánského a spol a jiných. Už v prosinci 1949 zaznamenala zprávu Otakara Hromádka, rovněž španěláka, který v té době působí v Informačním oddělení pod Bedřichem Geminderem a v roce 1949 s stává generálním tajemníkem všech stranických organizací v armádě. Hromádka ve své zprávě uvádí, že Kriegla “vedoucí soudruzi interbrigády podezřívají z trockismu (A. Marty, Edo F., podrobnosti London). (...) Byl jednou z hlav skupiny Slávy Tichého ve Španělsku a velmi úzce se Slávou Tichým spolupracoval.”¹⁵

Den po Hromádkově výpovědi zaznamenává StB další, tentokrát nepodepsanou, která o jeho údajném trockismu hovoří obsáhleji. “Bylo mi divné jednak to, že Dr. Kriegel nepracuje v některé jednotce Mezinárodních brigád a jednak to, že Sláva Tichý přátelí více než-li s kýmkoli jiným a v první řadě s československými interbrigadisty ve velmi těsné družbě se skupinou bývalých řekněme politických emigrantů v Československu, jak

¹³ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel.

¹⁴ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel.

¹⁵ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, 24. 12. 1949, Otakar Hromádka, posudek na FK.

je níže vyjmenovávám. (...) Sláva Tichý mi přímo prohlásil, že přijel do Španělska proto, aby se tu před naší stranou rehabilitoval..”¹⁶

Do údajné skupiny Tichého a Kriegla podle tohoto udání patřili - MUDr. Fried-Beer, snad Lotyš Alexander Güncburk, prof. matematiky Egon Schmied, vulgo Míša Švarz, Lotyš, Vladislav Kagan, bývalý politkom praporu Dimitrov, Polák, ošetřovatelka Rachel, Polka, Anuta Menkynová a další dvě lékařky.

Scházeli se v Albacete. “Když mne poprvé na takovou schůzku Sláva Tichý nepozval, zařídil jsem, že na příští jejich schůzku v kavárně, kterou pojmenovali podle místa svých schůzek v Praze U bílého koníčka, jsem poslal pracovníka SIM Julia *Zahradu* s příslušnými instrukcemi: že tam zmíněnou společnost, ku které se žoviálně připojí našel radostnou náhodou a nedá se odbýt. Zahrada přišel s hlášením, že se do kruhu nahoře jmenovaných skutečně vetřel, že však byl Slávou Tichým obviněn z fyzlování a kategoricky několikrát opakovaným rozkazem jím vykázán.”¹⁷ Tento zdroj dokonce Kriegla výslovně označuje za hlavu této skupiny.

Ta měla podle jiné výpovědi, sepsané v únoru následujícího roku, a rovněž anonymně, hned několik cílů. “Všichni jmenovaní zaujímalí odpovědná místa, zapřičiňovali národnostní přenice a působili tím k oslabování a rozkladu bojové morálky.”¹⁸

StB vyslechla v této době také náměstka ministra zahraničí Artura Londona, který sám coby španělák skončí před soudem spolu se Slánským a také se svým šéfem Vlado Clementisem a napíše o tomto svém prožitku mezinárodně uznávaný román *Doznání*. Podle hlášení, které StB adresovala přímo svému tehdejšímu šéfovi Karlu Švábovi, který od roku 1949 vedl zvláštní skupinu StB pro vyšetřování v rámci KSČ a byl podřízen přímo Gottwaldovi a Slánskému, London důvěrníkovi tajné policie sdělil, že “celá tato skupina pod vlivem Dr. Bernsteina označována jako trockistická a samotné vedení KSŠ na to upozorňovalo. Dále s. London říká: Kriegel odejel ze Španělska jako vyložený, avšak neusvědčený trockista.”¹⁹ London už po svém zatčení při výslechu vypovídal podle hlášení o Krieglovi ještě více a k dosavadnímu obvinění přidal také to, že Kriegel byl údajně “získán pro službu v britské a americké armádě prostřednictvím britského lékařského komitétu (...), jeho odjezd ze Španělska nasvědčoval tomu, že celá věc byla organizována IS (britskou tajnou službou Intelligence Service).”²⁰

To by asi už na obvinění stačilo, ale v dubnu 1950 tato výpověď Londona ještě v záznamech policie nebyla a šéfovi StB Karlu Švábovi se dosavadní výsledky zdály slabé. Vrací příslušným orgánům celou věc k dalšímu vyšetřování s tím, že zatím jsou výsledky neuspokojivé. “Celá zpráva je nedostatečná, málo zodpovědně psána, nepřesná a nesplňuje to, co strana od nás žádá. Vyjasnění celého případu!”²¹ Zprávy z vyšetřování Kriegla se v roce 1950 také mění z “případu španěláci” na “případ Kriegel.”

---

¹⁶ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, 25. 12. 1949, posudek na FK nepodepsaný.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, úřední záznam č. 68, 16. 2. 1950.

¹⁹ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, zpráva pro s. Švába o výslechu s. Londona.

²⁰ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, zpráva, London, protokol z 13.3.1951.

²¹ ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, hlášení 24. 4. 1950 soudruhu K. Švábovi.

Vyšetřování se nicméně ubíralo jinam a ve vězení skončili nakonec i ti, kteří se před rokem 1951 snažili Kriegla očernit a konstruovali kolem něj trockistickou minulost ve Španělsku, a to jak Artur London, tak třeba Oto Šling nebo samotný Karel Šváb i jeho starší sestra Marie Švermová, stejně jako Otokar Hromádka či Bedřich Geminder. StB v říjnu 1955 celý svazek Kriegel uzavřela s tím, že “nebyl zjištěn dostatečný dokumentární materiál”, který by na obvinění stačil. Vznikla tak aspoň zpráva pro ÚV KSČ, zaměřená především na pochybnosti kolem Krieglova působení ve Španělsku a později v Číně, která se stala podkladem pro jeho odvolání z funkce náměstka ministra zdravotnictví, k čemuž došlo v roce 1952. Kriegel podle závěrečné zprávy bez této funkce již “nemůže v předpokládaném rozsahu škodit a protože z přítomné doby nebyly získány závadné poznatky o činnosti byl svazek uzavřen a archivován.”²²

---

²² ABS, svazek 732597, R-58, F. Kriegel, vyhodnocení osobního svazku 10209 (1469) znějící na jméno MUDr. Kriegel František, 22. 10. 1955.